

účelům přidělem sledovaným (§ 23 přidělového zákona), není omezení to povahy soukromoprávní a nemá nedodržení omezení toliko účinky dovolately míněné a shora uvedené, nýbrž ujednání proti omezení předsevzatá jsou neplatná, nanejmeně neplatná jest pachtovní smlouva, jež bez svolení Státního pozemkového úřadu byla uzavřena. Pachtovní smlouva ze dne 30. června 1925, sjednaná se žalovanými, stala se bez svolení Státního pozemkového úřadu, nebyla jím ani dodatečně schválena a proto, jsouc dle toho, co bylo uvedeno, neplatná, nezaložila pro propachtovatele žádných práv, tudíž ani nároku na pachtovné. Žaloba dovolatelů o zaplacení pachtovného není opodstatněna a byla zamítnuta právem.

Čís. 7597.

Byla-li neplatnou pachtovní smlouva ohledně přidělených nemovitostí, ježto ji Státní pozemkový úřad neschválil, byla neplatnou i kupní smlouva ohledně inventáře, jež byla integrující součástí pachtovní smlouvy.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Rv I 489/27.)

Skutkový děj jest týž jako v předešlém rozhodnutí. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se žalobci na žalovaných úplaty za prodaný inventář. Žaloba byla zamítnuta oběma nižšími soudy, odvolacím soudem z těchto důvodů: Odvolací soud sdílí názor prvního soudu, že platnost dohody o prodeji živého i mrtvého fundu instructu na dvoře O. podle vůle stran závisela na platnosti pachtovní smlouvy z téhož dne, kterou strany právě uzavřely. Dohoda uzavřena byla již po propachtu dvora, neboť žalovaní označení jsou jako nájemci dvora O., ač jinak datum obou listin jest současné. Dohoda ta není dohodou o inventáři v pravém slova toho smyslu, nevypočítává jednotlivé součástky živého i mrtvého fundu, zejména počet a druh dobytka, nýbrž spokojuje se s hromadným označením příslušenství na propachtovaném dvoře: »jak to vše stojí a leží« a vytýká vedle zásob úrody sklizené i posud stojící, zejména strojní zařízení lihovaru. Také cena jednotlivých kusů inventáře není zvláště smluvna, nýbrž ujednána paušálně obnosem na milion Kč. Z pojmu hospodářského příslušenství plyne, že jest určeno k trvalému užívání věci hlavní (dvora) a osud její sdílí (§ 296 obč. zák.). U strojů domněnka ta vyloučena by byla pouze v tom případě, kdyby jich samostatná povaha knihovni poznámkou ve smyslu § 297 a) obč. zák. byla vyznačena, což se nestalo. Z toho všeho jest patrné, že řečený fundus kupovali žalovaní za účelem trvalým, totiž jakožto pachtýři téhož dvora na celou řadu let a kdyby pachtýři stáli se neměli, nemohlo býti hospodářského účele dohody dosaženo. Dohoda byla integrující součástí smlouvy pachtovní, třebaž o obou nebyla sepsána jediná listina. Na tomto stavu věci nic nemůže měniti pozdější nazírání žalobců na platnost smlouvy pachtovní, jejíhož schválení »Po-

zemkovým úřadem» sice se domáhali, avšak, nedosáhnuvše ho, podali na žalované žalobu o zrušení pachtu a o vyklizení dvora. S tím jest v rozporu další vývod odvolání, že prý smlouva pachtovní přece jen není nicotnou, třeba se jí nedostalo schválení po rozumu § 7 zákona záborového. Odvolatelka omezila se při tom na poukaz ku svým bližším vývodům v odvolání ve sporu o zaplacení pachtovního, což všem není přípustno a proto soud odvolací v tom směru na odvolání neodpovídá a rovněž odkazuje na odůvodnění odvolacího rozsudku v onom sporu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká rozsudku nesprávné právní posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.), jež spatřuje jednak v tom, že odvolací soud pokládá pachtovní smlouvu ze dne 30. června 1925, sjednanou se žalovanými ohledně přiděleného dvora O., za neplatnou, jednak v tom, že na koupě inventáře a úrody na uvedeném statku nazírá odvolací soud jako na integrující součást pachtovní smlouvy a pokládá ji následkem toho rovněž za neplatnou. Než odvolací soud uznáv, jak uvedeno, nepochybil. Otázkou, zda pachtovní smlouva ze dne 30. června 1925 jest platnou či neplatnou, zabýval se Nejvyšší soud ve sporu žalobců se žalovanými o zaplacení nájemného a rozřešil v rozhodnutí v tomto sporu vydaném č. j. Rv I 488/27 (čís. sb. 7596) otázku tu v ten rozum, že pachtovní smlouva, byvši uzavřena bez svolení Státního pozemkového úřadu, ač podle omezení přidělcům uloženého (§ 23 přidělového zákona) směl býti přidělený dvůr dán do pachtu jen s tímto svolením, jest neplatna. Odkazuje se na uvedené rozhodnutí a jeho bližší odůvodnění. Co se týče toho, zda koupě inventáře a úrody na statku O., bezprostředně po ujednání pachtu se žalovanými sjednaná, jest integrující součástí dotyčné pachtovní smlouvy, nelze než k názoru odvolacího soudu přisvědčiti. Skutečnosti a úvahy v napadeném rozsudku plně odůvodňují názor odvolacího soudu, že koupě jest integrující součástí smlouvy pachtovní. Dovolatelé také proti tomuto názoru nic podstatného nemohli uvést. Dovolací soud s názorem odvolacího soudu souhlasí. Jsouc však jen součástí pachtovní smlouvy, když tato smlouva jest neplatnou, jest i koupě inventáře a úrody neplatna a následkem toho žalobní nárok domáhající se zaplacení kupní ceny na základě dotyčné koupě jest neopodstatněný.

Čís. 7598.

K odporu jest podle § 8 odp. řádu oprávněn jen věřitel, jemuž přísluší pohledávka peněžitá. Zmařeno-li odporovatelným jednáním uspokojení nároku na jinaké než peněžité plnění, musí býti nejprve zjištěna nedobytnost nároku na náhradu proti dlužníku a teprve pro tuto pohledávku jest odpor přípustným.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Rv I 501/27.)